

Tuula Hannila-Handelberg

Helsinki 15.12.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo
Anni-Riitta Virolainen-Julkunen
Liisa Katajamäki
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Viite: lääkärin tartuntatauti-ilmoitus, ehdotus tartuntatautiasetuksen muuttamiseksi**Lakitausta:**

Tartuntatautilain 28 § mukaan:

Lääkärin ja hammaslääkärin on salassapitosäännösten estämättä tehtävä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta ja valvottavasta tartuntatautitapauksesta Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (tartuntatauti-ilmoitus).

Tartuntatautiasetuksen 146/2017 7§ mukaan:

Ilmoitus on tehtävä seitsemän vuorokauden kuluessa tapauksen toteamisesta Ilmoitusta ei kuitenkaan tehdä seuraavista taudeista: 1) hinkuyskä; 2) muu salmonelloosi kuin lavantauti tai pikkulavantauti; 3) pneumokokin aiheuttama vaikea yleisinfektio ja aivokalvontulehdus; 4) puutiaisaivokuume; 5) rotavirusinfektio; 6) hemofiluksen aiheuttama vaikea yleisinfektio ja aivokalvontulehdus; 7) sukupuoliteitse leviävä klamydiainfektio ja muut mykobakteeritauti kuin tuberkuloosi.

Valtioneuvoston asettama Tartuntatauti-neuvottelukunta totesi kokouksessaan 27.1.2020, että COVID-19 on yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti. Valtioneuvoston asetukseen tartuntataudeista tuli voimaan muutos 14.2.2020, jolloin asetuksen 1 §:ään lisättiin yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi ”**muu uuden koronaviruksen aiheuttama vaikea infektio**”.

Tämän jälkeen tartuntatautiasetukseen tehtiin muutos (373/2020), joka tuli voimaan 25.5.2020. Sen mukaan ”*Uuden koronavirustyyppin aiheuttamaan vaikeaan infektiin sairastuneesta on tehtävä ilmoitus viimeistään potilaan hoitajakson päättyessä*”.

Tartuntatautirekisteri ja positiivinen COVID-19 -tulos

Sekä laboratorion että lääkärin tartuntatauti-ilmoituksilla kerättävät tiedot positiivisen COVID-19-näytteen antaneista tapauksista kerätään THL:n ylläpitämään tartuntatautirekisteriin. Laboratorion

Tuula Hannila-Handelberg

Helsinki 15.12.2021

ilmoitus mahdollistaa sen, että rekisteriin saadaan tarvittaessa ajantasaiset riittävät perustiedot ilman lääkärin ilmoitusta. Lääkärin ilmoituksen avulla COVID-19 tapauksista on saatu lisätietoa potilaan perussairauksista, sairaala- ja tehohoidosta, hoidon lopputuloksesta, mahdollisesta terveydenhuollon työntekijästatuksesta sekä ulkomailta saadusta tartunnasta.

Lääkärin tartuntatauti-ilmoituksella saadut tiedot voidaan nykyään kerätä yhdistämällä tartuntatautirekisterin tieto positiivisesta Covid-19-näytteen antaneesta Hilmon, Avohilmon, Terhikki-rekisterin ja Väestötietojärjestelmän tietokantoihin. Näitä tietoja ovat perussairaudet, terveydenhuollon työntekijästatus, mahdollinen sairaalahoito, tehohoito, raskaus, kuolema.

Pandemian aikana on päästy kerran vuodessa täydentyvästä sairaaloiden hoitoilmoitusrekisteristä käytännössä päivittäin täydentyvään rekisteriin. Vaikka sairaalahoidon syyn varmistaminen vie useita päiviä, jopa pari viikkoa, ajantasaisuus on silti merkittävästi parempi kuin epidemian alussa. Tiedon saaminen eri rekistereistä yhdistämällä ei siten lisää merkittävästi viivettä verrattuna lääkärin tartuntatauti-ilmoituksella saatuun tietoon. On myös huomattava, että tällä hetkellä kaikista Covid-19 tapauksista tehdään lääkärin ilmoitus vain noin 60% tapauksista. Rekisteripaiminta voidaan tarvittaessa tehdä kaikista tapauksista.

Ulkomailta tartunnansaaneen tartuntamaa saadaan edelleen selville THL:n ns. Tartunnan jäljitys kyselystä lukumäärinä viikoittain ja maittain.

On myös huomattava, että jo muutoinkin erittäin kuormittuneiden kentän toimijoiden lääkärin ilmoitusvelvoite on herättänyt paljon vastustusta. Rekisteritieton ajanmukaisuuden parannuttua tarvetta tähän kentän lääkäreitä rasittavaan ilmoitusmenettelyyn ei enää ole.

Asia käsiteltiin Valtioneuvoston asettamassa Tartuntatautien neuvottelukunnassa (1.12.2021) ja myös siellä todettiin muiden tietolähteiden korvaavan riittävällä tavalla tartuntatautirekisterin lääkärin ilmoitusten tietosisällön, ja on näin perusteltua luopua ilmoitusmenettelystä.

Johtopäätökset

Lääkärin tartuntatauti-ilmoitukset Covid-19 -positiivisen näytteen antaneista kuormittavat kuntien ja sairaanhoitopiirien tartuntatautiyksiköiden jo ennestään raskasta työtä. Eri rekistereiden yhdistäminen ja sitä kautta kerätty tieto on mahdollistanut sen, ettei lääkärin tartuntatauti-ilmoitukselle ole enää oleellisesti tarvetta. On perusteltua, että lääkärin tartuntatauti-ilmoituksista luovutaan.

Asetustekstiä ehdotetaan muutettavaksi seuraavasti:

”Lääkärin tartuntatauti-ilmoitusta ei tehdä *muun uuden koronaviruksen aiheuttamasta vaikeasta infektiosta*”.

Tuula Hannila-Handelberg

Helsinki 15.12.2021

Pääjohtaja

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Markku Tervehauta', written over a horizontal line.

Markku Tervehauta

Johtaja

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Mika Salminen', written over a horizontal line.

Mika Salminen

